

Số: /KH-UBND

Nghi Xuân, ngày tháng 7 năm 2021

KẾ HOẠCH

Bảo tồn, quảng bá, trao truyền các giá trị di sản văn hóa phi vật thể Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh, Ca trù đã được UNESCO công nhận

Thực hiện Nghị quyết số 93/QĐ-HĐND ngày 18/07/2018 của Hội đồng nhân dân tỉnh Hà Tĩnh khóa XVII về Bảo tồn và phát huy giá trị các di sản văn hóa Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh, Ca Trù, Truyện Kiều, Mộc bản Trường học Phúc Giang và Hoàng hoa sứ trình đồ giai đoạn 2018 - 2025 và những năm tiếp theo; Công văn số 2981/UBND-VX ngày 18/5/2021 về việc giao triển khai thực hiện một số kiến nghị, đề xuất của Ban VH-XH HĐND tỉnh, UBND huyện Nghi Xuân xây dựng Kế hoạch và các giải pháp nhằm thực hiện tốt công tác bảo tồn, quảng bá, trao truyền các di sản văn hóa đã được UNESCO công nhận như sau:

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Mục đích

- Nhằm bảo tồn và phát huy các giá trị di sản văn hóa phi vật thể Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh, Ca Trù đã được UNESCO công nhận; bảo tồn phát huy giá trị các loại hình văn hóa truyền thống đặc trưng trên quê hương như Trò Kiều, Hát văn, Sắc bùa... góp phần tích cực vào Đề án xây dựng huyện Nghi Xuân đạt chuẩn Nông thôn mới kiểu mẫu điển hình về văn hóa gắn với phát triển du lịch.

- Tiếp tục đưa di sản văn hóa phi vật thể đến gần với đời sống nhân dân, phổ biến rộng rãi việc thực hành di sản trong đời sống đương đại; nuôi dưỡng các thế hệ nghệ nhân dân gian nòng cốt trong cộng đồng chủ thể di sản.

2. Yêu cầu

Các phòng, ban chuyên môn, các địa phương, đơn vị, tổ chức, cộng đồng, các cá nhân nắm giữ di sản trên địa bàn toàn huyện tích cực tham gia vào các hoạt động bảo vệ di sản.

II. CÁC HOẠT ĐỘNG BẢO TỒN, QUẢNG BÁ, TRAO TRUYỀN DI SẢN

1. Vai trò quản lý và đầu tư ngân sách

- Ủy ban nhân dân huyện Nghi Xuân:

+ Chỉ đạo triển khai thực hiện các văn bản của cấp trên về các hoạt động bảo vệ, phát huy giá trị các di sản văn hóa Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh, Ca trù...

+ Chỉ đạo và ban hành các văn bản liên quan đến hoạt động bảo vệ, phát huy giá trị các di sản văn hóa phi vật thể đối với cơ sở.

+ Cấp kinh phí từ nguồn ngân sách huyện hỗ trợ các hoạt động bảo vệ giá trị các di sản văn hóa phi vật thể.

- HĐND huyện Nghi Xuân đã ban hành Nghị quyết 134/NQ-HĐND ngày 25/12/2020 về một số chính sách phát triển Văn hoá, Truyền thông và Du lịch trên địa bàn, giai đoạn 2021 - 2023.

2. Việc thực hành di sản trên địa bàn

- Phòng Văn hóa, Thông tin, Trung tâm Văn hóa - Truyền thông huyện theo dõi, chỉ đạo, hướng dẫn và thường xuyên kiểm tra, đôn đốc hoạt động của các CLB Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh, Ca trù, Trò Kiều, Hát Vần, Sắc bùa...trên địa bàn toàn huyện. Khơi dậy niềm đam mê, khích lệ các cá nhân nắm giữ di sản trong cộng đồng, động viên họ nhiệt tình tham gia vào các hoạt động bảo vệ di sản, hoạt động tích cực, có hiệu quả giúp xây dựng trong phong trào văn hóa văn nghệ tại địa phương; Tổ chức các hoạt động biểu diễn di sản Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh, Ca trù, Trò Kiều, Hát văn, Sắc bùa... phục vụ đời sống nhân dân, phục vụ nhiệm vụ chính trị trên địa bàn, phục vụ du lịch trải nghiệm trong xây dựng NTM, phục vụ khách du lịch khi về với Hà Tĩnh, Nghi Xuân.

- Định kỳ 2 năm/lần tổ chức Liên hoan Ca trù cấp huyện gắn với lễ giỗ Tổ sư Ca trù Cổ Đạm cụ Đình Lễ (Lễ giỗ sẽ được tổ chức sau khi Đền Xứ Ca trù Cổ Đạm hoàn thành); Tham gia đầy đủ các kỳ Liên hoan Ca trù Toàn quốc.

- Định kỳ 2 năm/lần: Tổ chức Liên hoan CLB Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh cấp huyện; tham gia đầy đủ các kỳ Liên hoan CLB Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh cấp tỉnh và liên tỉnh; tổ chức Hội thi Tiếng hát Dân ca Học đường; Hội thi bạn đọc thuộc truyện Kiều.

- Hàng năm, chỉ đạo các địa phương tổ chức Hội thi CLB Văn nghệ dân gian thôn, tổ dân phố tại các xã, thị trấn trên địa bàn toàn huyện.

- In ấn, xuất bản các ấn phẩm, sách, tạp chí, tư liệu liên quan đến các di sản văn hóa phi vật thể do các tác giả trên địa bàn huyện sưu tầm, nghiên cứu, biên soạn, sáng tác.

3. Công tác truyền dạy cho thế hệ nối tiếp di sản

- Giao các phòng, ban chuyên môn xây dựng kế hoạch tập huấn về công tác tổ chức hoạt động CLB, cách thức xây dựng một chương trình biểu diễn, giúp các CLB tổ chức hoạt động hiệu quả, thu hút được nhiều đối tượng vào tham gia sinh hoạt.

- Tìm kiếm nhân tố mới trong phong trào văn nghệ ở các địa phương. Mở các lớp học đại trà, nâng cao. Lựa chọn, mời nghệ nhân dân gian nòng cốt trên địa bàn tham gia truyền dạy thực hành di sản cho các thế hệ trên từng loại hình Ca trù, Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh, Trò Kiều, Hát văn, Sắc bùa... mời nghệ nhân lành nghề ở các CLB ngoài địa phương cùng tham gia truyền dạy để tăng cường giao lưu, học hỏi thêm kinh nghiệm thực hành cho cộng đồng chủ thể di sản.

4. Công tác quảng bá di sản

- Phối hợp với các báo, đài từ trung ương đến địa phương xây dựng các tin, bài, phóng sự, phim tư liệu... về các hoạt động truyền dạy, thực hành di sản nhằm quảng bá rộng rãi, tôn vinh giá trị và sức sống của di sản trong đời sống đương đại.

- Tăng cường quảng bá, giới thiệu về các giá trị di sản văn hóa phi vật thể Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh, Ca trù, Trò Kiền, Hát văn, Sắc bùa... trên các phương tiện thông tin đại chúng, trên Cổng thông tin điện tử huyện, góp phần tích cực sớm đưa Nghi Xuân hoàn thành Đề án xây dựng huyện Nghi Xuân đạt chuẩn Nông thôn mới kiểu mẫu điển hình về văn hóa gắn với phát triển du lịch.

5. Về tôn vinh nghệ nhân

Hàng năm rà soát trong cộng đồng chủ thể di sản Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh, Ca trù, Trò Kiền, Hát văn và hát chầu văn, Sắc bùa... lập danh sách các cá nhân đủ điều kiện, xây dựng hồ sơ trình cấp có thẩm quyền đề nghị vinh danh các Danh hiệu Nghệ nhân dân gian, Nghệ nhân ưu tú, Nghệ nhân nhân dân trên từng lĩnh vực hoạt động nhằm tôn vinh các cá nhân nắm giữ di sản trong cộng đồng.

III. MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM THỰC HIỆN TỐT CÔNG TÁC BẢO VỆ DI SẢN

1. Về công tác truyền dạy cho thế hệ kế cận

- Giao Phòng văn hóa Thông tin, Trung tâm Văn hóa - Truyền thông huyện xây dựng kế hoạch mở các lớp tập huấn, truyền dạy đại trà phổ thông tìm kiếm, phát hiện nhân tố mới để đào tạo, bồi dưỡng bổ sung thành viên cho các CLB hoạt động.

- Mở các lớp truyền dạy nâng cao kỹ năng thực hành di sản để phát triển đội ngũ nghệ nhân nòng cốt, lành nghề trong các CLB trên tất cả các loại hình Ca trù, Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh, Trò Kiền, Hát văn, Sắc bùa...

2. Về công tác thực hành di sản

- Duy trì hoạt động định kỳ của các CLB trên tất cả các loại hình Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh, Ca trù, Trò Kiền, Hát văn, Sắc bùa... Tổ chức các chương trình biểu diễn phục vụ đời sống nhân dân, phục vụ cộng đồng, du khách và phục vụ nhiệm vụ chính trị trên địa bàn nhằm tạo không gian trình diễn cho các di sản, đưa di sản gắn với đời sống nhân dân, góp phần bảo vệ bền vững sức sống của các di sản văn hóa phi vật thể trong cộng đồng.

- Định kỳ tổ chức tốt các cuộc Liên hoan, Hội thi để các CLB, nghệ nhân hoạt động trên từng loại hình di sản được giao lưu, học hỏi, trao đổi kinh nghiệm lẫn nhau trong hoạt động và thực hành nghề, nuôi dưỡng các thế hệ nghệ nhân dân gian nòng cốt trong các câu lạc bộ.

- Thành lập mới 04 “CLB Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh” cấp xã, thị trấn ở 04 địa phương còn lại; Thành lập “CLB Hát văn và hát Chầu văn Xuân Hồng”, “CLB Sắc bùa Xuân Lam”; Thành lập “CLB Dân ca” trong hệ thống các nhà

trường phổ thông ở cả 3 cấp TH, THCS, THPT. Cùng có hệ thống “CLB Văn nghệ dân gian” thôn, tổ dân phố trên địa bàn các xã, thị trấn. Đây là những địa chỉ bổ sung dồi dào nguồn nhân tố hoạt động văn hóa văn nghệ cho phong trào toàn huyện.

3. Về chính sách, kinh phí

- Ban hành Hướng dẫn cụ thể về thực hiện chính sách Nghị quyết 134/NQ-HĐND của HĐND huyện để các tổ chức và cá nhân trong chủ thể cộng đồng di sản nắm rõ, tích cực tham gia các hoạt động bảo vệ di sản, hấp thu tốt chính sách từ Nghị quyết nhằm góp phần phát triển bền vững phong trào văn hóa huyện nhà.

- Tiếp tục cấp ngân sách huyện để Trung tâm Văn hóa - Truyền thông duy trì hợp đồng đối với 03 nghệ nhân Ca trù. Cho hợp đồng mới 01 NNUT tham gia hoạt động và truyền dạy di sản Ca trù tại Di tích Nguyễn Công Trứ nhằm làm tốt công tác trao truyền cho thế hệ nối tiếp di sản.

- Cấp kinh phí tổ chức các cuộc Liên hoan, Hội thi các cấp về Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh, Ca trù,... coi Liên hoan, Hội thi là hoạt động chủ đạo, nhằm tiếp tục bảo tồn và phát huy các giá trị vốn có và giá trị tiêu biểu trên từng loại hình di sản.

- Hỗ trợ kinh phí mua sắm bổ sung phương tiện, thiết bị, trang phục, nhạc cụ, đạo cụ... phục vụ hoạt động cho các CLB; hỗ trợ kinh phí cho các tác giả xuất bản sách viết về Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh, Ca trù,...

4. Về tôn vinh nghệ nhân

Hàng năm, giao phòng Văn hóa - Thông tin, Trung tâm Văn hóa - Truyền thông huyện, UBND các xã, thị trấn rà soát trong cộng đồng di sản (thuộc từng loại hình trên địa bàn toàn huyện như: Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh, Ca trù, Trò Kiều, Hát văn và hát chầu văn, Sắc bùa... lập danh sách những cá nhân tích cực, có bề dày kinh nghiệm và năng lực thực hành nghề, tích cực truyền dạy cho thế hệ kế cận, có sản phẩm, hoạt động hiệu quả, giúp cho phong trào văn hóa địa phương, được cộng đồng di sản, các địa phương và các đơn vị chuyên môn ghi nhận lập hồ sơ đề nghị lên các cấp xét vinh danh các Danh hiệu Nghệ nhân dân gian, Nghệ nhân ưu tú...

IV. THỜI GIAN TỔ CHỨC THỰC HIỆN CÁC HOẠT ĐỘNG

1. Hoạt động truyền dạy cho thế hệ tiếp nối di sản

Đây là hoạt động được tổ chức thường niên. Trung tâm Văn hóa - Truyền thông huyện chịu trách nhiệm xây dựng kế hoạch tổ chức làm nhiều đợt cho các CLB, tổ chức các lớp đại trà, nâng cao phù hợp lịch học của học viên để thu hút đông đảo tượng tham gia.

2. Về hoạt động thực hành di sản

- Các CLB duy trì chế độ sinh hoạt thường xuyên, định kỳ theo quy chế đã ban hành.

- Hoạt động biểu diễn phục vụ bà con nhân dân vào các dịp lễ tết, các ngày kỷ niệm trọng đại của dân tộc; phục vụ du khách, phục vụ nhiệm vụ chính trị thường xuyên và đột xuất theo yêu cầu nhiệm vụ được giao.

3. Tổ chức Liên hoan, Hội thi

3.1. Ở cấp huyện và cơ sở

- Tổ chức Liên hoan Ca trù cấp huyện lần thứ III: Quý III/2021.
- Hội thi Tiếng hát Dân ca Học đường lần thứ IX: Quý III/2021.
- Liên hoan CLB Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh cấp huyện lần thứ IV: Quý II/2022.
- Hội thi Bạn đọc thuộc Truyện Kiều: Tổ chức vào Quý I hằng năm.
- Hội thi CLB Văn nghệ dân gian thôn, tổ dân phố: Tùy tình hình thực tế ở địa phương các xã, thị trấn bố trí lịch tổ chức Hội thi phù hợp vào các Quý II/III/IV trong năm.

3.2. Cấp tỉnh, khu vực và toàn quốc

Thực hiện theo kế hoạch và thời gian tổ chức của các cấp ban hành.

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Phòng Văn hóa - Thông tin

- Tham mưu cho Ủy ban nhân dân huyện về việc chỉ đạo và ban hành các văn bản liên quan đến các hoạt động bảo vệ giá trị di sản Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh, Ca trù đã được UNESCO công nhận và gìn giữ, phát huy các loại hình văn hóa truyền thống đặc trưng trên địa bàn Nghi Xuân; hướng dẫn cơ sở thủ tục hồ sơ thành lập CLB và các loại hồ sơ thi đua khen thưởng các cấp.

- Huy động tối đa nguồn lực xã hội hóa và gắn trách nhiệm của cộng đồng và nhân dân tham gia quản lý và phát huy các giá trị di sản văn hóa phi vật thể trên địa bàn, góp phần thực hiện các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội của huyện nhà.

- Hướng dẫn các địa phương rà soát trong cộng đồng chủ thể di sản lập danh sách, xây dựng hồ sơ đề nghị lên cấp trên xét tặng các danh hiệu nghệ nhân cho các cá nhân hoạt động trên từng loại hình di sản đảm bảo đủ điều kiện, tiêu chuẩn xét tặng.

- Chủ trì, phối hợp với các phòng, ban, đơn vị, địa phương liên quan: Thường xuyên theo dõi, kiểm tra, đôn đốc việc thực hiện Kế hoạch; Tổng hợp tình hình, báo cáo kết quả thực hiện Kế hoạch (06 tháng, một năm) trình UBND huyện, tổng hợp báo cáo về Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch theo quy định.

2. Trung tâm Văn hóa - Truyền thông

- Theo dõi, chỉ đạo hoạt động của các Câu lạc bộ, hướng dẫn nghiệp vụ cho cơ sở. Xây dựng kế hoạch và triển khai tổ chức các hoạt động thực hành di sản, hoạt động biểu diễn, hoạt động truyền dạy cho thế hệ kế tiếp; tổ chức tốt và

tham gia đầy đủ các Liên hoan, Hội thi, Hội diễn các cấp đạt kết quả cao....góp phần bảo vệ bền vững sức sống cho các di sản.

- Xây dựng các tin, bài, phóng sự... nhằm làm tốt công tác tuyên truyền quảng bá, giới thiệu về các giá trị di sản văn hóa phi vật thể Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh, Ca trù, Trò Kiều, Hát văn, Sắc bùa... trên các phương tiện thông tin đại chúng.

- Thường xuyên tuyên truyền, giới thiệu chính sách Nghị quyết số 134/NQ-HĐND ngày 25/12/2020 của HĐND huyện trên Cổng thông tin điện tử huyện, Đài phát thanh huyện và trên hệ thống phát thanh các xã, thị trấn.

3. Chi hội Văn học Nghệ thuật

- Đẩy mạnh hoạt động nghiên cứu, khảo nghiệm, sưu tầm, biên soạn, sáng tác lời mới cho các loại hình Ca trù, Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh, Trò Kiều, Hát văn, Sắc bùa...

- Tổ chức viết bài, quảng bá các di sản văn hóa phi vật thể tới bạn đọc trong và ngoài huyện.

4. Phòng Giáo dục - Đào tạo

- Tiếp tục nâng cao chất lượng chương trình đưa dân ca vào học đường. Phối hợp phòng Văn hóa - Thông tin, Trung tâm Văn hoá - Truyền thông huyện lên kế hoạch chỉ đạo, hướng dẫn thủ tục thành lập các Câu lạc bộ Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh trong hệ thống trường học; Đối với các nhà trường nơi địa phương có các loại hình văn hóa truyền thống đặc thù như Ca trù, Trò Kiều, Hát văn, Sắc bùa... khuyến khích thành lập thêm các CLB trên từng loại hình này, phối hợp cùng địa phương làm tốt công tác bảo tồn, phát huy giá trị di sản.

- Tổ chức các chương trình ngoại khóa, chương trình hành trình về các điểm văn hóa lịch sử trên địa bàn, tạo điều kiện để các em học sinh có nhiều dịp được trải nghiệm, giao lưu, tìm hiểu về Dân ca, Ca trù, Trò Kiều, Hát văn, Sắc bùa... giúp các em thêm yêu và tự hào về vốn văn hóa truyền thống quý báu của quê hương từ đó chung tay hành động bảo vệ giá trị các di sản.

5. Phòng Tài chính - Kế hoạch

Chủ trì phối hợp với các đơn vị liên quan tham mưu UBND huyện bố trí nguồn ngân sách cho các hoạt động bảo vệ các giá trị di sản văn hóa phi vật thể trên địa bàn đảm bảo mục tiêu và tiến độ Kế hoạch đã đề ra.

6. Ủy ban nhân dân các xã, thị trấn

- Đẩy mạnh công tác tuyên truyền sâu rộng trong cộng đồng dân cư, chỉ đạo, hướng dẫn, khích lệ để quần chúng nhân dân tích cực tham gia vào hoạt động bảo tồn, giữ gìn và phát huy giá trị các di sản Ca trù, Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh, Trò Kiều, Hát văn và hát chầu văn, Sắc bùa... trên địa bàn.

- Thường xuyên nắm bắt, quan tâm các thế hệ nghệ nhân nòng cốt tại địa phương, động viên họ tham gia hướng dẫn, truyền dạy cho thành viên các CLB

Ca trù, Dân ca, Trò Kiều, Hát văn, Sắc bùa, CLB Văn nghệ dân gian thôn, tổ dân phố trên địa bàn. Có chế độ chính sách phù hợp, quan tâm kịp thời khuyến khích họ tích cực hoạt động hiệu quả giúp phong trào văn hóa văn nghệ địa phương.

- Theo dõi, rà soát những tập thể, cá nhân hoạt động tích cực, đảm bảo đủ điều kiện, lập danh sách, xây dựng hồ sơ đề nghị lên cấp trên xem xét khen thưởng và xét tặng các danh hiệu nghệ nhân nhằm tôn vinh, động viên họ tích cực hoạt động góp phần bảo vệ bền vững sức sống của các di sản văn hóa phi vật thể.

- Báo cáo kết quả thực hiện (6 tháng, một năm) gửi về phòng Văn hóa - Thông tin để tổng hợp, báo cáo Ủy ban nhân dân huyện.

Trên đây là Kế hoạch bảo tồn, quảng bá, trao truyền các giá trị di sản văn hóa phi vật thể đã được UNESCO công nhận và gìn giữ, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống đặc trưng Trò Kiều, Hát văn, Sắc bùa... trên địa bàn huyện Nghi Xuân, yêu cầu các phòng, ban, đơn vị, địa phương quan tâm thực hiện. Trong quá trình triển khai nếu có khó khăn, vướng mắc hoặc các vấn đề phát sinh, các đơn vị có ý kiến bằng văn bản, gửi về phòng Văn hóa - Thông tin để tổng hợp, đề xuất, báo cáo UBND huyện xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- Ủy ban nhân dân tỉnh;
- Ban Văn hóa - Xã hội, HĐND tỉnh;
- Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch;
- Thường trực: Huyện ủy, HĐND huyện;
- Chủ tịch, các PCT UBND huyện;
- Các phòng, ban, đoàn thể cấp huyện;
- UBND các xã, thị trấn;
- Lưu: VT, VHHT.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Bùi Việt Hùng